

Методичні рекомендації щодо вивчення, узагальнення та впровадження ППД в ЧОЦЕВ «Юність Буковини»

«Коли у двох людей по одному яблуку і вони ними обмінюються, то в них і залишається по одному яблуку, а коли люди обмінюються ідеями, то у кожного буде по дві ідеї.»

Бернард Шоу

Передовий педагогічний досвід – це оптимальна діяльність педагога, що є результатом творчого пошуку, несе в собі елементи новизни, спрямована на вирішення актуальних завдань навчання і виховання, забезпечує стійку ефективність освітнього процесу як у межах існуючих форм роботи, так і на основі їх удосконалення.

ВИДИ ПЕРЕДОВОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Класифікація передового педагогічного досвіду:

Залежно від теми та змісту передовий педагогічний досвід може бути:

- комплексний;
- локальний;
- цільовий.

За характером діяльності передовий педагогічний досвід поділяється на:

- репродуктивний;
- раціоналізаторський;
- новаторський;
- дослідницький.

Вивчення, експертна оцінка та узагальнення передового педагогічного досвіду:

Підставою для вивчення і узагальнення передового досвіду є:

- рішення методичного об'єднання навчального закладу (протокол);
- рекомендація адміністрації навчального закладу (довідка за підсумками діяльності, наказ);
- рішення педагогічної ради (протокол педради).

Відповідальна за узагальнення досвіду особа систематизує дібраний матеріал, здійснює опис, визначає форму узагальнення, готує відповідний документ (протокол, рекомендації, довідку, наказ) і подає на експертну комісію, яка складає експертний висновок і дає рекомендації з оформлення досвіду роботи з метою його подальшого поширення.

Підготовлені матеріали досвіду розглядаються та обговорюються на засіданні методичного об'єднання, педагогічної ради, вченої ради Інституту в результаті чого порушується клопотання про затвердження конкретного досвіду.

Матеріали узагальнення досвіду роботи вміщують відповіді на такі питання:

1. Тема досвіду роботи.
2. Автор досвіду. Короткі відомості про автора досвіду.
3. Тривалість функціонування досвіду: довготривалий (більше 3 років) і короткочасний (менше 3 років).
4. Обґрунтування актуальності досвіду і його значення для удосконалення освітнього процесу.
5. Виділення наукової основи досвіду: які наукові теорії, положення, розробки використовує керівник гуртка для удосконалення освітнього процесу.
6. Який передовий (новаторський) досвід використовував керівник гуртка і як.
7. Новизна досвіду (новий зміст, методи, форми, засоби). Рівень новизни: раціоналізаторський досвід, новаторський досвід.
8. Зміст досвіду роботи (коротко): система конкретних педагогічних або управлінських дій, система засобів, форм і методів роботи. Постановка педагогічного експерименту і його результати.
9. Яка результативність роботи з проблеми, як вона показана, порівнювальний аналіз результативності роботи.
10. Наявність додатків і їх доцільність: навчальні програми, тематичні плани, плани-конспекти занять, сценарії виховних заходів, приклади дидактичних матеріалів та ін.
11. Можливості і умови використання даного досвіду у масовій педагогічній практиці.

Загальні критерії оцінки передового педагогічного досвіду:

- актуальність;
- науковість, відповідність досягненням науки;
- висока результативність;
- творча новизна;
- стабільність;
- оптимальність;
- перспективність і відтворюваність.

Рекомендації методисту, який вивчає досвід роботи керівника гуртка:

1. Продивіться та опрацюйте літературу з даної проблеми. Уточніть питання, які можуть бути опрацьовані під час вивчення передового досвіду.
2. Відвідайте серію занять керівника гуртка. Намагайтеся з'ясувати, яка науково методична основа його роботи, методика організації занять.
3. Проведіть перевірку знань, умінь і навичок вихованців, визначте результативність участі у фестивалях, конкурсах, творчих звітах, виставках...).
4. Проведіть аналіз рівня вихованості гуртківців.
5. Проаналізуйте спільно з керівником його досвід роботи:
  - основні педагогічні задачі, які він вирішує;
  - наукова обґрунтованість досвіду;
  - рівень новизни досвіду;
  - можливість застосування досвіду в інших умовах.
6. Якщо необхідно, допоможіть керівнику скласти план опису та описати систему його роботи.
7. Допоможіть керівнику систематизувати матеріали з досвіду роботи: плани-конспекти занять, сценарії виховних заходів, методичні розробки якщо є, дидактичні матеріали, тощо.
8. Підготуйте науково-методичний аналіз досвіду роботи. Обговоріть висновки і пропозиції на педагогічній раді, методичній раді.
9. Визначте форми узагальнення і впровадження цього досвіду у вашому закладі, місті, області.

Етапи виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду:

I. ПІДГОТОВЧИЙ

Передбачає організаційну, теоретичну і методичну підготовку.

II. ВИВЧЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ

Цей етап можна поділити на такі частини:

- попереднє спостереження;
- ґрунтовне вивчення;
- контрольне вивчення.

У процесі вивчення досвіду роботи використовують такі методи:

- спостереження;

- методи опитувальної діагностики;
- метод експертних оцінок;
- вивчення і аналіз документації освітнього процесу;
- вивчення і оцінка особистісних якостей, ставлення керівника гуртка до педагогічної діяльності;
- вивчення результатів діяльності керівника гуртка і вихованців.

ІІІ. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА АНАЛІЗ НАСЛІДКІВ ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ

Вивчивши факти передового педагогічного досвіду, методист може:

- скласти простий опис їх;
- класифікувати їх;
- визначити умови та причини, що породжують дане явище;
- встановити, до яких наслідків приводить досліджуване явище;
- з'ясувати характер залежності між причиною і наслідком;
- встановити всі обставини, за яких певні причини викликають певне явище.

ІV. ПОШИРЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Поширення передового педагогічного досвіду можливе через:

- усну пропаганду;
- друковану пропаганду;
- наочну пропаганду.

Досвід виробляється, формується, а не передається. Його не можна передати з одного середовища в інше без активної дії того, хто його запозичує. Потрібно усвідомити провідну ідею, зміст будь-якого досягнення передових педагогічних працівників і творчо використовувати їхні методи та прийоми, з урахуванням конкретних умов.

Використані матеріали

1. «Методичні рекомендації з виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду», 2011р. розроблені Київським університетом імені Бориса Грінченка ІППО.
2. «Методичні рекомендації щодо вивчення, узагальнення та впровадження ППД», Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників. Укладач: методист М.Д. Підоплічко.
3. «Методичні рекомендації щодо вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду», Закарпатського обласного палацу дитячої та юнацької творчості «ПАДЮОН».

4. «Виявлення та моделювання перспективного педагогічного досвіду» (<https://vseosvita.ua/library/statta-viavlenna-ta-modeluvanna-perspektivnogo-pedagogicnogo-dosvidu-103790.html>).
5. «Як описати власний досвід. Критерії передового педагогічного досвіду» (https://metodvitalnya.at.ua/444/opis_ppd.pdf).

Завідуюча відділом

А.Слободян